

Kraków, 12.03.2025 r.

....

....

W reakcji na pojawiające się w przestrzeni publicznej informacje o planowanych zmianach w przepisach dotyczących obowiązkowych egzemplarzy bibliotecznych, jako dyrektorzy bibliotek uniwersyteckich posiadających prawo do ich otrzymywania, chcemy dać wyraz naszemu głębokiemu przekonaniu, że nasz głos, podobnie jak i głos całego środowiska akademickiego, powinien zostać wzięty pod uwagę w dyskusji nad ewentualnymi zmianami prawnymi w tym zakresie. Obecnie obowiązujące przepisy powstały w innej epoce informacyjnej i z pewnością wymagają kompleksowej, poważnej refleksji, a przede wszystkim dyskusji z udziałem wszystkich interesariuszy. Naszym zdaniem konieczne jest wspólne wypracowanie świadomych decyzji, które będą przez następne lata dobrze służyć zarówno interesom wydawców, jak i powszechnemu dostępowi do wydawanych w Polsce publikacji oraz ochronie naszego dziedzictwa. Zgłaszamy chęć i gotowość zaangażowania się w te prace.

Biblioteki uniwersyteckie otrzymujące egzemplarz obowiązkowy to zazwyczaj duże, nowoczesne i prężnie działające księżnice naukowe, które służą nie tylko środowiskom akademickim, ale mają również charakter publiczny, są dostępne dla społeczności lokalnej i ponadregionalnej. Egzemplarze trafiające do ich zbiorów są profesjonalnie opracowywane i wielokrotnie wykorzystywane, wpływając na jakość prowadzonych badań oraz poziom kształcenia. Co więcej, biblioteki te mają prawną możliwość przekazywania określonych rodzajów publikacji bibliotekom wchodzącym w skład ogólnokrajowej sieci bibliotecznej. Dzięki temu zasilają księgozbiory wielu innych bibliotek akademickich oraz publicznych w danym mieście czy regionie.

Przekazywanie egzemplarzy obowiązkowych do kilkunastu największych bibliotek naukowych w Polsce gwarantuje także kompletność zdeponowanego w nich dorobku narodowego. Ma to doniosłe znaczenie z punktu widzenia ochrony dziedzictwa historycznego i kulturowego, które pozostaje zabezpieczone w kilkunastu miejscach. Zapobiega wykluczeniu poszczególnych regionów i środowisk z dostępu do pełnego zasobu narodowego dziedzictwa piśmienniczego będącego dobrem wspólnym.

Rozumiemy, że kwestia bibliotecznych egzemplarzy obowiązkowych może być odmiennie postrzegana z różnych perspektyw. Jesteśmy otwarci na nowe rozwiązania, także realizowane w przestrzeni cyfrowej. Ale uważamy, że powinny to być rozwiązania dobrze przemyślane, uwzględniające realia współczesnego środowiska informacyjnego, potrzeby, rolę i potencjał naszych bibliotek oraz znaczenie, jakie w polskiej rzeczywistości ma egzemplarz obowiązkowy dla rozwoju nauki, edukacji, czytelnictwa i ochrony dziedzictwa kulturowego. Liczymy, że tak istotne dla społeczeństwa kwestie będą rozważane w toku poważnych, merytorycznych dyskusji, z udziałem wszystkich interesariuszy, z pełną odpowiedzialnością i świadomością wagi tych zagadnień.

Z wyrazami szacunku

Dr hab. Remigiusz Sapa, prof. UJ

Dyrektor Biblioteki Jagiellońskiej

w imieniu:

Dyrektora Biblioteki Uniwersyteckiej KUL – mgr Artura Podsiadłego

Dyrektora Biblioteki Uniwersyteckiej w Łodzi – mgr Tomasza Piestrzyńskiego

Dyrektor Biblioteki Uniwersyteckiej w Poznaniu – dr Małgorzaty Dąbrowicz

Dyrektor Biblioteki Uniwersyteckiej w Toruniu – dr Mileny Śliwińskiej

p.o. Dyrektora Biblioteki Uniwersyteckiej w Warszawie – dr hab. Jolanty Talbierskiej

Dyrektor Biblioteki Uniwersyteckiej we Wrocławiu – dr Doroty Siweckiej

Dyrektora Biblioteki Uniwersytetu Gdańskiego – dr. hab. Arnolda Kłonczyńskiego, prof. UG

Dyrektor Biblioteki Uniwersytetu Marii Curie-Skłodowskiej – mgr Urszuli Poślady

Dyrektor Biblioteki Uniwersytetu Opolskiego – mgr Danuty Szewczyk-Kłos

Adresaci:

Minister Kultury i Dziedzictwa Narodowego

Minister Nauki i Szkolnictwa Wyższego

Przewodniczący Sejmowej Komisji Kultury i Środków Przekazu

Przewodnicząca Podkomisji do spraw Czytelnictwa i Prawa Autorskiego

Przewodniczący Senackiej Komisji Kultury i Środków Przekazu

Przewodniczący Konferencji Rektorów Uniwersytetów Polskich

Dyrektor Biblioteki Narodowej